

ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับหลักสูตร

ว.วพัฒนา สุทธิประภา

ความหมายของหลักสูตร

หลักสูตร หมายถึงเอกสารที่จัดทำขึ้นเพื่อรวบรวมประสบการณ์ต่าง ๆ ของสถานศึกษาโดยจัดทำไว้อย่างเป็นระบบ เพื่อนำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนอย่างมีคุณภาพและปรับปรุงหลักสูตรอันเดิมให้บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้

ความสำคัญของหลักสูตร

1. หลักสูตรเป็นเอกสารทางราชการซึ่งรัฐบาลได้จัดทำขึ้นมาในลักษณะเป็นหลักสูตรแม่บทหรือหลักสูตรแกนกลาง เพื่อให้สถานศึกษานำไปใช้ในการจัดการศึกษาพัฒนาผู้เรียนอย่างมีคุณภาพ
2. หลักสูตรเป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้ของผู้สอน โดยผู้สอนจะต้องยึดแนวทางการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนตามที่หลักสูตรกำหนดไว้
3. หลักสูตรเป็นเครื่องมือในการพัฒนาท้องถิ่น สังคม และประเทศชาติ โดยผู้เรียนสามารถนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับจากการเรียนรู้ในหลักสูตรไปใช้พัฒนาท้องถิ่น

ความสำคัญของหลักสูตร

4. หลักสูตรเป็นตัวกำหนดเกณฑ์มาตรฐานการศึกษา โดยหลักสูตรจะกำหนดเป้าหมายหรือจุดมุ่งหมายในการจัดการศึกษาเพื่อให้ผู้เรียนได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ

5. หลักสูตรเป็นเครื่องมือในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศให้มีความเจริญ คือ สามารถช่วยส่งเสริมให้คนมีความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อประเทศชาติได้เป็นอย่างดี

6. หลักสูตรช่วยพัฒนาทักษะต่าง ๆ ที่จำเป็นในการดำรงชีวิตให้แก่ผู้เรียน เช่น ทักษะการคิด ทักษะอาชีพ ทักษะการทำงาน ทักษะการสื่อสาร และทักษะการใช้เทคโนโลยี

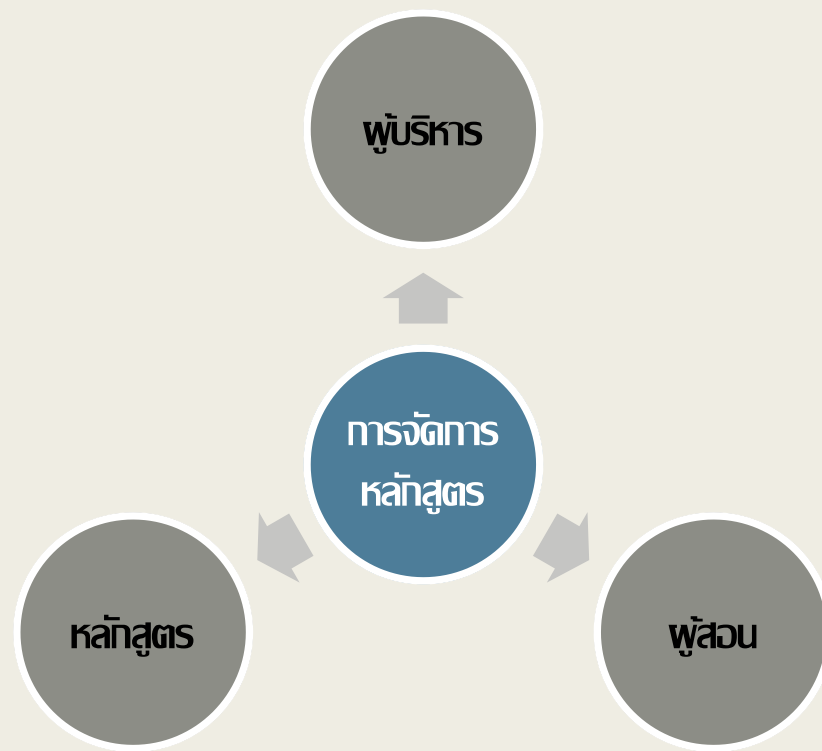

องค์ประกอบของหลักสูตร

- 1.) จุดหมายและจุดประสงค์ เป็นสิ่งที่กำหนดไว้กว้าง ๆ เน้นคุณลักษณะที่คาดหวังของผู้เรียน
- 2.) เนื้อหาสาระและประสบการณ์ เนื้อหาสาระที่จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ตามประสงค์
- 3.) การนำหลักสูตรไปใช้ (Curriculum Implementation) เป็นกระบวนการการต่อเนื่องที่มีการปรับปรุงตลอดเวลาของการใช้หลักสูตร ต้องมีปฏิสัมพันธ์กับบุคลากรในหน่วยงานต่าง ๆ และมีการติดตามผลเป็นระยะ ๆ
- 4.) การประเมินผล (Evaluation) เป็นการตรวจสอบสัมฤทธิ์ผลของหลักสูตร ค้นหาสาเหตุของสิ่งที่ไม่สัมฤทธิ์ผล

ความสัมพันธ์: ว่างหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้

รูปแบบของหลักสูตร

1. หลักสูตรรายวิชา (Subject matter curriculum)

◆ มุ่งส่งเสริมพัฒนาการของผู้เรียนโดยใช้วิชาต่าง ๆ เป็นเครื่องมือเน้นถ่ายทอดเนื้อหาวิชาเพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้เป็นสำคัญ การจัดการเนื้อหาวิชาจะแยกเนื้อหาเป็นรายวิชาและสอนแยกกัน การจัดการเรียนรู้ยึดครูเป็นศูนย์กลางเน้นการสอนบรรยายถ่ายทอดเนื้อหาวิชาและการประเมินผลการเรียนรู้ในทักษะวิชาต่าง ๆ ที่ได้เรียนมา

รูปแบบของหลักสูตร

2. หลักสูตรสหสัมพันธ์ (Correlated curriculum)

◆ จุดมุ่งหมายของหลักสูตร เน้นการถ่ายทอดความรู้ เช่นเดียวกับหลักสูตรรายวิชา การจัดการเนื้อหาที่มีความสัมพันธ์กันเข้ามาเป็นวิชาเดียวกัน การจัดการเรียนรู้เน้นครูเป็นศูนย์กลาง ประเมินผลด้านสติปัญญา

รูปแบบของหลักสูตร

3. หลักสูตรแบบผสมผสาน(Fused curriculum)

◆ จุดมุ่งหมายของหลักสูตร เป็นหลักสูตรแบบผสมผสานเนื้อหาวิชา การจัดเนื้อหาวิชา โดยจัดเนื้อหาวิชาไว้ด้วยกันเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมมากขึ้น การประเมินการเรียนรู้มุ่งในเรื่องความรู้ด้านเนื้อหาวิชาและพัฒนาการด้านสติปัญญา

รูปแบบของหลักสูตร

4. หลักสูตรบูรณาการ (Integrated curriculum)

◆ จุดมุ่งหมายของหลักสูตรเน้นพัฒนาการให้ผู้เรียนรู้จักคิด รู้จักทำ และรู้จักแก้ไขปัญหา มีลักษณะบูรณาการในหมวดวิชา คือ การนำหัวข้อหรือกิจกรรม หรือเนื้อหาของวิชาต่าง ๆ มาอยู่ภายใต้จุดประสงค์เดียวกันผู้สอนต้องจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อสร้างเสริมประสบการณ์ให้กับผู้เรียนด้วยการจัดกิจกรรมให้ตรงตามความต้องการของผู้เรียน

กิจกรรม

1. ให้นักศึกษาอธิบายความหมายของหลักสูตรอย่างละเอียด
2. ให้นักศึกษาอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้มาอย่างเข้าใจ
3. รูปแบบของหลักสูตรมีอะไรบ้างพร้อมอธิบาย